

OPPITUNTI: AI

Luokka-aste: 4

Tunnin aihe: Sanaluokat

1. Minimateriaalitehtävä

Piirrä ja arvaa sanaluokista: Oppilaat pelaavat Piirrä ja arvaa –peliä ryhmissä. Kun joku ryhmästä arvaa sanan, piirtäjä käy kirjoittamassa sanan taululle oikean sanaluokan kohdalle.

(Lähde: <http://www.topata.fi/videot-5-6lk/aidinkieli/piirra-ja-arvaa-sanaluokista>)

2. Minimateriaalitehtävä

Ennako: Oppilaat tarvitsevat paperisuikaleita.

KETJULAUSEET

Oppilaat toimivat ryhmissä

Taululle kirjoitetaan sanaluokat ja kysymykset (ryhmäkoon mukainen määrä)

Oppilaat kirjoittavat yhden sanan kerrallaan paperille ja taittavat sanan piiloon, jotta seuraava kirjoittaja ei näe mitä muut ovat kirjoittaneet. Lopuksi syntyneet lauseet luetaan. Esim. substantiivi (kuka?), verbi (mitä?), adjektiivi (millaisessa?), substantiivi (missä?)

(Lähde: <http://www.topata.fi/videot-3-4lk/aidinkieli/ketjulauseet>)

3. Peli/ leikki

ENNAKKO: tarvitset muovilusikoita (yhden vähemmän kuin ryhmässä on jäseniä). Tulosta (ks. sovellettavaa materiaalia -kansioista) sanaluokkakortteja.

Oppilaat istuvat ringissä ja keskellä on lusikoita yksi vähemmän kuin osallistujia. Aloittavalle oppilaalle jaetaan viisi korttia ja muille neljä. Yksi kortti kiertää ja jokaisen tavoitteena on saada "neljän suora" omaa sanaluokkaansa. Se, joka saa suoran ensimmäisenä saa ottaa ensimmäisen lusikan. Ne oppilaat, jotka ovat valppaana yrittävät ottaa seuraavat lusikat. Viimeinen, ilman lusikkaa jäänyt oppilas, häviää kierroksen. Hävinneelle voidaan laittaa kirjain "S" ja kun Spoons kirjaimet tulevat täyteen, häviää koko pelin.

4. Peli/ leikki

Harjoitellaan sanaluokkia toiminnallisen leikin avulla. Jokaiselle sanaluokalle on ennalta sovittu oma liike. Opettaja lukee oppilaille erilaisia lauseita ja oppilaat tekevät sanaa / sanaluokkaa vastaavan liikkeen.

Esimerkkejä: Aurinko paistaa (yksi jalka koukkuun + kyykky). Pieni poika silittää kilttiä koira (hyppy + yksi jalka koukkuun + kyykky + hyppy + yksi jalka koukkuun).

Liikkeet:

Substantiivi: yksi jalka koukkuun

Adjektiivi: hyppy

Verbi: kyykky

Lauseet:

Aurinko paistaa.

Pieni poika silittää kilttiä koiraa.

Kiltti mies auttaa mummon bussista.

Sanaluokat ovat helppoja.

5. Tilaa vaativa oppimistehtävä

SANALUOKKAHEDELMÄPELI

Oppilaat jaetaan ryhmiin ja jokainen ryhmä on yksi sanaluokka. Oppilaat hajaantuvat vanteille tms. seisomaan. Yksi oppilas jää ilman paikkaa. Tuo yksi oppilas on huutaja, joka huutaa sanaluokan nimen ja ko. sanaluokan ryhmäläisten täytyy vaihtaa paikkoja ja huutaja yrittää saada itselleen paikan. Huutaja mahdollisesti vaihtuu.

- Kaikki sanaluokat à kaikki juoksevat.

-

6. Ennakkomateriaalia vaativa oppimistehtävä

ENNAKKO: tulosta alta sanaluokkabingo -pohja jokaiselle oppilaalle. Tulosta QR -koodit ja sijoita ne valitsemissi paikkoihin.

Liikkuva sanaluokkabingo: Oppilaat etsivät ympäristöstä QR -skannerin avulla eri sanoja. Sanoista tulee tunnistaa sanaluokka ja palata luokkaan ruksimaan oikea sanaluokka bingopohjasta (voidaan kirjoittaa myös löydetty sana ylös tarkastusta varten. Tavoitteena saada ensimmäisenä bingo.

(Lähde. muunneltu kirjasta Salo, S. Peppu irti penkistä, s. 16)'

7. Ennakkomateriaalia vaativa oppimistehtävä

ENNAKKO: Tulosta (ks. alta) sanoja kolmesta eri sanaluokasta. Sanat sijoitetaan ympäri luokkaa (joko oppilaat tai opettaja ennakkoon). Taululle kirjoitetaan sanaluokkien otsikot.

Oppilaiden tehtävänä on viedä oikeat sanat oikean otsikon alle.

8. Ulkona

Sanaluokkahedelmäpelin voi toteuttaa myös ulkona.

Verbi	Adjekti ivi	Subs- tantiivi	Adjekti ivi	Verbi
Adjekti ivi	Verbi	Subs- tantiivi	Subs- tantiivi	Subs- tantiivi
Verbi	Subs- tantiivi	Adjekti ivi	Subs- tantiivi	Verbi
Subs- tantiivi	Verbi	Verbi	Adjekti ivi	Adjekti ivi
Adjekti ivi	Subs- tantiivi	Adjekti ivi	Verbi	Adjekti ivi

Verbi

1. JUOSTA
2. HÖPÖTTÄÄ
3. OLLA
4. TOUHOTTAA
5. AJATELLA
6. MAALATA
7. JODLATA
8. MUISTAA

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

Adjektiivit

1. KULTAINEN
2. TUULINEN
3. PUNAINEN
4. SEKAVA
5. HARMAA
6. KALPEA
7. REIPAS
8. HURMAAVA

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

Substantiivit

1. SUKKA
2. JYVÄSKYLÄ
3. KEKKONEN
4. AJATUS
5. KELLO
6. AIKA
7. SAAPAS
8. TERVEYS

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

VERBIT

juosta

mönkiä

hyppiä

madella

kontata

ryömiä

hidastella

rynniä

kiemurrella

marssia

uida

hölkätä

patikoida

luikerrella

kaahata

hiipiä

lentää

sipsuttaa

tanssia

liittää

lukea

leipoa

lasketella

lusmuilla

luimuilla

mulkoilla

meluta

myhäillä

mieltiä

itkeä

SUBSTANTIIVIT

Suomi

marja

minuutti

joulu

keskiaika

vappu

kissa

talvisota

syyskuu

joulukuu

tiistai

kauppahalli

Jyväskylä

Microsoft

Apple

Sähkö

Lumene

Raamattu

Savon Sanomat

Saksa

Korhonen

Kekkonen

Sibelius

Aasia

keittiö

Internet

Euroopan unioni

itsenäisyyspäivä

Leena-täti

erotuomari

ADJEKTIIVIT

iloinen

surullinen

kateellinen

pullea

laiha

iso

pieni

kermainen

aurinkoinen

kermainen

pilvinen

savuinen

sumuinen

ylpeä

hiljainen

ujo

itkuinen

herttainen

punainen

sininen

suolainen

makea

kitkerä

hapan

sottainen

kirjava

kultainen

vihainen

oranssi

suuri

pimeä